

Dosarul nr. 2ra-1223/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud: S. Osoianu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: S. Iorgov, O. Cojocaru, B. Bîrca)

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Andrei Certan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Lazăr împotriva lui Andrei Certan cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională înaintată de Andrei Certan împotriva lui Igor Lazăr cu privire la constatarea faptului și anularea recipisei,
împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 29 octombrie 2013 Igor Lazăr s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Certan cu privire la încasarea datoriei în mărime de 8000 euro.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în calitate de împrumutător a dat cu împrumut, iar Andrei Certan, în calitate de împrumutat, a primit cu împrumut, la 30 septembrie 2010 suma de 8 000 euro, cu termen de rambursare până la 30 octombrie 2010.

Multiplele solicitări adresate pârâtului de a restitui în mod benevol datoria nu s-au soldat cu succes, împrumutul nefiind până în prezent restituit de către pârât.

La 29 noiembrie 2018 reclamantul Igor Lazăr a depus cerere de majorare a pretențiilor din acțiune, în susținerea căroră a adăugat că prin hotărârea Judecătoria Strășeni nr. 2-1837/2013 din 24.12.2013 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la Andrei Certan în beneficiul lui Igor Lazăr datoria în sumă de 8 000 euro, dobânda de întârziere în sumă de 2 690 euro, cheltuielile de judecată în sumă de 9 258 lei și în folosul statului taxa de stat 1 438 lei.

La data de 01 iulie 2014 Andrei Certan a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii din 24 decembrie 2013 a Judecătoria Strășeni, restituit de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 15 octombrie 2014. Astfel, în cadrul examinării

cererii de apel, Andrei Certan a recunoscut că a împrumutat de la el bani și anume prin declarația sa menționează că: min. 1.02 „eu am luat niște bani de Lazăr Igor min. 1.16 „eu eram de acord cu prima judecată”; min. 1.58 „eram în cursă și eram de acord”: min. 04.04 „eu eram de acord”.

Astfel, în cadrul examinării cererii de apel Andrei Certan a recunoscut, că a luat cu împrumut niște bani de la Igor Lazăr.

În acest sens a declarat cu certitudine că Andrei Certan a luat cu împrumut de la el doar o singură dată suma de 8 000 euro, pe care nu i-a restituit-o, alte careva împrumuturi cu ultimul nu a avut.

Concomitent, conform sentinței dosarului nr.xx, xx prin care pârâțul Andrei Certan a fost recunoscut vinovat de către instanța de judecată, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 Cod penal al RM și anume pentru faptul că ultimul, intenționat având scopul prezentării cu bună-știință a declarațiilor mincinoase privind învinuirea de falsificarea și prezentarea în instanța de judecată a unei recipise false (recipisa care este examinată la moment), a depus declarații false și anume că el nu a scris nici o dată o astfel de recipisă cu data de 30 septembrie 2010, în care se indică că dânsul a împrumutat de la el, suma de 8 000 euro și că recipisa dată a fost falsificată și ulterior prezentată în instanța de judecată, însă conform rapoartelor de expertize judiciare nr. 10971 din 31 decembrie 2014 și nr. 1653/103 din 10 noiembrie 2015 s-a stabilit expres faptul că recipisa respectivă a fost întocmită de către Andrei Certan și nu de alte persoane.

Astfel, revenind la speță, în ședința de judecată mai sus menționată, pârâțul a declarat că a scris o recipisă pe numele său în sumă de 8000 euro.

În acest sens reclamantul Igor Lazăr a notat că, la fel din contextul sentinței mai sus menționate și a declarațiilor pârâțului Andrei Certan, se constată că ultimul contrar prevederilor art. 312 Cod penal al RM, a încercat să ducă în eroare organul de urmărire penală, pentru a se eschiva de la achitarea datoriei în mărime de 8 000 euro.

În continuare, reclamantul a subliniat că în cadrul examinării cauzei penale dosar nr. xx în care pârâțul Andrei Certan a participat în calitate de martor din partea inculpatului Alexandru Panaguța, el având calitatea procesuală de parte vătămată, astfel fiind audiat sub jurământ ultimul a declarat că: min. 9.25 îi trebuia niște parale și a venit la mine și a împrumutat; min. 10.00 „ne-am înțeles la 8 000 euro min. 16.02 „a fost judecata și am fost de acord cu judecata, totuși nu am asistat dar am fost de acord”; min. 19.01 „la întrebarea mea adresată pârâțului - de ce nu a invocat în ședință când s-a examinat litigiul de opt mii euro că recipisa este falsă, că nu a împrumutat banii, ultimul a răspuns- „una că nu eram acasă dar a doilea eu știam că o să fie judecată, tu mai sunat și mi-ai spus că o să mă dai în judecată, bun Igor așa, așa nu am putut să mă achit pînă la urmă, dă-mă în judecată și o să vedem cu executorul judecătoresc și o să facem, am fost de acord” min.19.31 „întrebarea mea – a-ți fost de acord cu datoria de 8 000 Euro?, ultimul a răspuns că da, după judecată da eram”; min.21.33 „întrebarea mea - ce datorie aveți la moment față de mine, ultimul a răspuns că i-a mai rămas 6 500 de Euro”.

Astfel, reclamantul a subliniat că din declarațiile date sub jurământ de către Andrei Certan, expres se subînțelege că, ultimul recunoaște cu certitudine că a împrumutat de la el suma de 8 000 euro și a cunoscut despre examinarea litigiului

pentru că el i-a spus, dar nu a participat la examinarea lui deoarece nu era în țară și era de acord cu faptul că îi datorează suma de 8000 euro și urmează să se clarifice prin intermediul executorului judecătoresc.

Totodată, la întrebarea sa adresată ultimului, Andrei Certan expres a recunoscut că a fost de acord cu datoria de 8000 euro.

Concomitent, la întrebarea sa ce datorie aveți la moment față de mine - ultimul a răspuns că i-a mai rămas de achitat suma în mărime de 6 500 euro.

Astfel, deși pârâtul Andrei Certan a scris pe numele său recipisa, ultimul a recunoscut nu doar o singură dată că a împrumutat de la el suma de 8000 euro și a fost de acord cu datoria față de el.

Reclamantul Igor Lazăr cu trimitere la Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației la soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut nr.8 din 24 decembrie 2010, a indicat că recunoașterea datoriei de către împrumutat, consemnată în explicațiile oferite organului de poliție, procuraturii sau în procesul-verbal al ședinței de judecată, semnat de către împrumutat, confirmă valabilitatea contractului de împrumut, indiferent de suma împrumutului.

În urma executării hotărârii din 24 decembrie 2014 a Judecătoriei Strășeni la data de 04 septembrie 2014 a fost transmis în proprietatea creditorului Igor Lazăr în contul stingerii datoriei în sumă de 43 200 lei - Autocamionul benă de model Ford Tranzit, n/î xx, a.f. 1998, xx xx xx, culoare roșie.

La data de 19 aprilie 2014 a fost transmis în proprietate creditorului Igor Lazăr în contul stingerii datoriei suma de 148 845,60 lei — Terenul pentru construcții cu suprafața de 0,118 ha, cu nr. cadastral xx, amplasat în r-nul Strășeni. sat. Cojușna. Datoria în sumă de 822,20 euro nu a fost stinsă.

Reclamantul Igor Lazăr, după mai multe concretizări, a solicitat încasarea de la Andrei Certan în beneficiul acestuia, datoria restantă în sumă de 8 000 euro, dobânda de întârziere în sumă de 5029,41 euro, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 7351,58 lei, cheltuielile de judecată formate din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 9 000,00 lei și alte cheltuieli conform cezurilor care vor fi anexate.

La 29 noiembrie 2017 Andrei Certan a depus acțiune reconvențională împotriva lui Igor Lazăr cu privire la constatarea faptului și anularea recipisei.

În susținerea acțiunii reconvenționale a indicat că potrivit raportului de expertiză a Centrului Național de Expertize Judiciare a Ministerului Justiției nr. 1653 din 10 noiembrie 2015, s-a constatat că conținutul inițial a recipisei nu corespunde cu conținutul ulterior al recipisei fiind adăugate prepoziția „pînă” și fost adăugată data de „30.09.2010”.

A evidențiat că din conținutul informației de la Departamentul Poliției de Frontieră nr. 35/7-4010 din 29 august 2014, reiese că domnul Andrei Certan a ieșit din Republica Moldova la data de 17 septembrie 2010 prin punctul vamal Tudora și a intrat în Republica Moldova prin același punct la data de 02 octombrie 2010.

Iar, din informația de la Departamentul de Grăniceri Republica Belarus cetățeanul Andrei Certan a intrat pe teritoriul Republicii Belarus prin punctul vamal „KJIOF” la data de 30 septembrie 2010 ora 23:38:28 și a ieșit din Republica Belarus prin punctul vamal „H.ГУТА” la data de 01 octombrie 2010 ora 17:18.

În acest sens reclamantul a notat că suprapunerea celor două informații de la Departamentul Grăniceri Republica Belarus și Departamentul Poliției de Frontieră a Republicii Moldova arată incontestabil că cetățeanul Certan Andrei la data de 30.09.2010 nu era pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, reclamantul a subliniat că Andrei Certan nu putea să primească careva sume bănești de la Igor Lazăr pe data de 30 septembrie 2010 pentru că era peste hotarele țării, respectiv recipisa nu reflectă o realitate.

Totodată, reclamantul a relatat că recipisa nu corespunde exigențelor de formă și conținut prevăzute de legea în vigoare, obiectul și cauza acesteia sunt false.

În final, reclamantul Andrei Certan a solicitat constatarea faptului că acesta nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova la data de 30 septembrie 2010, constatarea faptului că nu a primit careva sume bănești de la Igor Lazăr la data de 30 septembrie 2010, declararea ca fiind nulă recipisa din 30 septembrie 2010, scrisă pe numele lui Igor Lazăr.

Prin hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central s-a admis integral cererea lui Igor Lazăr către Andrei Certan cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată; s-a încasat de la Andrei Certan în beneficiul lui Igor Lazăr, datoria în sumă de 8 000 euro, dobânda de întârziere în sumă de 5 029, 41 euro, convertiți în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data achitării, cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 7 351 lei, cheltuielile de judecată legate de achitarea serviciilor juridice în sumă de 9 000 lei. S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de către Andrei Certan împotriva lui Igor Lazăr privind constatarea faptului că Certan Andrei nu se află pe teritoriul RM la data de 30.09.2010, constatarea faptului că Certan Andrei nu a primit careva sume bănești de la Lazări Igor pe data de 30.09.2010, declararea ca fiind nulă recipisa din 30.09.2010 scrisă pe numele lui Lazări Igor, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Andrei Certan, s-a menținut hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

În motivarea soluțiilor sale, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au reținut cu referire la acțiunea reconvențională că pretenția cu privire la constatarea faptului că Andrei Certan nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova pe data de 30 septembrie 2010, este una neîntemeiată, or recipisa a fost redactată la data de 30 septembrie 2010, personal de către Andrei Certan. Din aceleași motive a fost respinsă și pretenția cu privire la constatarea faptului că Andrei Certan nu a primit careva sume bănești de la Igor Lazăr la 30 septembrie 2010 și constatarea nulității recipisei din 30 septembrie 2010. Or, potrivit raportului expertizei grafoscopice din 10 noiembrie 2015, efectuat în cauza penală de învinuire a lui Andrei Certan de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod Penal și a sentinței pronunțate pe marginea aceluiași dosar din 28 iulie 2016, se atestă cu certitudine că pîrîtul Andrei Certan a primit suma împrumutată, fapt pentru care a și semnat recipisa privind acordarea împrumutului. La fel, s-a confirmat faptul că completările din recipisă au fost efectuate de pîrîtul Andrei Certan, respectiv în speță este incontestabilă existența unei obligații de rambursare a împrumutului.

La fel, instanțele judecătorești cu trimitere la prevederile art. 585, 619 alin. (1),

872 alin. (1) Cod civil, au reținut că odată ce Andrei Certan nu a restituit împrumuturile luate în termenul stabilit în recipisă și fiind pus în întârziere pentru neexecutarea obligației de rambursare a împrumutului, respectiv pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere este una întemeiată.

La 03 mai 2019 Andrei Certan a declarat recurs împotriva deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor ierarhic inferioare, insistând că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, prin aprecierea arbitrară a probelor și a circumstanțelor cauzei, care au dus la soluționarea greșită a acesteia și la neglijarea art. 6 & 1 CEDO.

Totodată, recurentul a notat că instanțele ierarhic inferioare urmau să invoce din oficiu nulitatea recipisei.

În acest sens, recurentul a solicitat casarea hotărârii din 21 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, a deciziei din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea formulată de Igor Lazăr împotriva lui Andrei Certan cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și să fie admisă acțiunea reconvențională depusă de Andrei Certan împotriva lui Igor Lazăr cu privire la constatarea faptului că Andrei Certan nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova la data de 30 septembrie 2010, constatarea faptului că Andrei Certan nu a primit careva sume bănești de la Igor Lazăr pe data de 30 septembrie 2010, declararea ca fiind nulă recipisa din 30 septembrie 2010 scrisă pe numele lui Igor Lazăr.

La data de 19 iunie 2019, Igor Lazăr a depus referință la recursul declarat de către Andrei Certan, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În motivarea acesteia, Igor Lazăr a indicat că cererea de recurs depusă de Andrei Certan cuprinde în esență, aceleași argumente invocate în cererea de apel, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja, or recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vîzînd în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 07 februarie 2019, fiind expediată participanților la proces la 13 martie 2019 (f.d. 121, vol. II), iar recursul a fost depus la 03 mai 2019.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se constată că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Andrei Certan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Andrei Certan ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Andrei Certan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță